

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 zlr., z przesyłką 1 zlr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Oplata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronę czyli 61 wierszy petytowych 5 zlr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo oprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

XII.

NOWOŚCI.

3.

Kraków, 1 marca 1889.

Archiv für slavische Philologie, unter Mitwirkung von A. Brückner, A. Leskien und W. Nehring, herausgegeben von J. Jagić, Band XI Heft 4. Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, 1888, w 8ce str. 481—464.

Na str. 481—522: Böhmisches Studien, von A. Brückner; str. 575—582; Lettica, angezeigt von E. Wolter; str. 590—594. Euchologium sinaiticum, von Dr. R. Jarosiewicz, angez. von Oblak; str. 607—613: Germanisch-slavisches Etymologien, von Dr. M. Kawczyński; str. 613—622; Fremde Vorlagen und Fassungen slavischer Texte, von A. Brückner; str. 623—630: Kleinere Mittheilungen, von E. Kałużniacki.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt z lutego 1889 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 189—380.

Treść: Popularność, przez K.; Dziennikarstwo i dziennikarze we Francji, przez dra M. E. Trepkę (str. 197—221); Almanzor, tragedia w 5 aktach z dziejów Hiszpanii, przez K. Glińskiego (str. 222—258); O najnowszych próbach klasyfikacji nauk, przez S. Dicksteina (str. 259—277); Arcydzieło komedii polskiej, studjum literackie, przez W. Gostomskiego (str. 278—302); Jeden dzień z życia uliczników lwowskich, przez I. Franko (str. 303—316); Przegląd powieści, przez P. Chmielowskiego; Rozbiory i sprawozdania: 1. Archiwum ks. Sanguszków, przez A. Prochaskę, 2. W. Ro-

schera Nauka ekonomii, przez K., 3. Prace filologiczne, przez J. F. Gajslera; Wrażenie literackie; Replika Ad. Mahrburga; Kronika miesięczna; Nekrologia.

BALDER Erwin. Leonia, romans, przełożył z niemieckiego Witold Jastrzębczyk. Kraków, nakł. Żupańskiego i Heumana, druk związkowa, 1889, w 8ce małej, str. 209. 1 zlr.

BAUDOUIN R. de Courtenay. Nowe materiały do dziejów Kościuszkii, archiwum ks. Woroncowa (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk Czasu, 1889, w 8ce, str. 28.

BELZA Wład. Dla dzieci na obczyźnie w dniu gwiazdki. Lwów, 1888, druk. D. Habernala w Wiedniu, w 4ce, karton.

BERSOHN Mathias. Marcin Teofil Polak, malarz polski z pierwszej połowy XVII stulecia. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1889, w 4ce królewskiej, str. 12 i 2 nl., z 4 rycinami.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcją J. K. Plebańskiego, zeszyt z lutego 1889. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. W. Ratyńskiego (J. Bergera), w 8ce, str. 161—322.

Treść: Kolenda poznańska, przez antorkę Opowiadań (str. 161—167); Kilka szczegółów do życiorysu Szymona Starowolskiego, przez Józ. Przyborowskiego (str. 168—172) Ner-

BUK

wowość i wychowanie, przez dra W. Choddeckiego (str. 173—186); O domach podzunków, przez dra A. Okolskiego (dok., str. 187—209); Żywoć człowieka pocziwego Mik. Reja z Nagłowic, przez W. Gostomskiego (c. d., str. 210—222); Kronika paryska; Przegląd mieszkańców Rosyi europejskiej i Królestwa polskiego podług narodowości, przez W. Załęskiego; Krwawa sielanka, przez M. Grzymałę (dok.); Przegląd piśmiennictwa: 1. W. Wścieklicy Czy się wyrazdamy, przez C., 2. Lewisa Margana Społeczeństwo, przez K. Dworaczka (dok.), 3. dra Seringa Konkurrenz; Kronika miesięczna; Wiadomości bibliogr.; Nekrologia.

BOROŃSKI Lesław dr. Zakopane, sprawozdanie adwokata w sprawie kupna dóbr Zakopane. Kraków, nakł. sprawozdawcy, druk. związkowa, 1889 (przez pomyłkę 1888), w 4ce, str. 26.

BORUCKI Alex. Nasze góry, malownicze opisanie Karpat i Tatr, oraz ich mieszkańców, część I i II (Biblioteka tanich książeczek dla ludu i młodzieży, XXXIV i XXXV). Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, druk. H. Feitzingera, (1888), w 16ce, str. 76 i 96. Po 20 cnt. I. Karpaty; II Tatry.

BUKOWSKI & FLAUM. Podręcznik do rozbioru moczu, dla studentów i farmaceutów, przez A. Bukowskiego, asystenta przy katedrze farm. i farmak. w warszawskim Uniwersytecie, z dodatkiem o zasadach analizy miarowej przez M. Flauma, kand. chemii. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1888, w 8ce, str. 4 nl. III, 1 nl., 130 i 8 nl., z tabl. chromolitogr. i drzeworytami. 2 ruble.

Catalogus provinciae Galicianae Societatis Jesu ineunte anno 1889. Cracoviae, sumpt. Soc. Jesu, typogr. Czas, 1889, w 8ce, str. 46.

Cesarzewicz Rudolf, jego śmierć tragiczna i pogrzeb, podług telegraficznych sprawozdań dzienników polskich. Biała, Kubacka & Lang, druk. A. Mädlera, 1889, w 12ce, str. 23 i 1 nl. 15 cnt.

CHMIEŁOWSKI Piotr. Studya i szkice z dziejów literatury polskiej (Biblioteka uniwers. nowa, wyd. tytułowe). Kraków, nakł. Żupańskiego i Heumanna,

druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. 292 i IV. 2 zlr. 40 cnt.

Pogląd na poezyą polską w pierwszej połowie XIX stulecia; Kazimierz Brodziński; Balady Tomasza Zana; Juliusz Słowacki Towiański; Korespondencya Zyg. Krasieńskiego; Józef Bohdan Zaleski.

CHWISTEK Br. dr. Zakopane. Kraków, nakł. Stacji klimatycznej w Zakopanem, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce małej, str. 13.

CYBULSKI N. prof. Kilka uwag o ciałkach nerwowych prof. Adamkiewicza (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1888, w 8ce, str. 21, z tabl. chronolitogr.

CZYŃSKI Czesław. Magnetyzm i hipnotyzm. Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1889, w 8ce, str. 139 i 5 nl. 1 zlr.

DYGAS A. Ucieszne przygody dziada Florka i chłopca Beldonka w drodze do Częstochowy, opowiedział Warszawa, druk. J. Jeżyńskiego, 1889, w 8ce małej, str. 93, z rysunkami J. Kostrzewskiego. 15 kop.

DZIEDUSZYCKI Wojciech. Kazimierz Grocholski (Odbitka z Gazety nar.). Lwów, druk. Pillera i Sp., 1889, w 8ce, str. 16. 20 cnt.

ESTREJCHER K. dr. Wiktor Kopff (wspomnienie pośmiertne. — Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 8ce małej, str. 14. 12 cnt.

FIERICH E. dr. prof. O dowodzie ze świadków, znawców i przysiąg; tudzież o wyroku. Kraków, nakł. Towarzystwa biblioteki słuchaczy prawa Uniw. Jag., 1888, w 4ce, str. 264 litogr.

— Prawo handlowe: O przedsiębiorstwie komisowem, spedycyjnem i przewoźnictwie, wykład c. k. radcy dworu. Tamże, 1888, w 4ce, str. 214 litogr.

FLAMM F. Interpretacya kodexu cywilnego Królestwa polskiego, przez b. obrońcę przy senacie, adwokata przysięgłego, tom I: Wstęp. Warszawa, druk. i litogr. warszawska, 1888, w 8ce, str. 1 nl. i 439. 5 rubli.

FRANKE Jan Nep. Mechanika teorety-

czna, napisał członek Akademii umiej. w Krakowie, prof. szkoły politechnicznej we Lwowie (Biblioteka matematyczno-fizyczna, IV 10). Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. Noskowskiego 1889, w 8ce, str. XXXI i 645, 3 ruble.

GLUZIŃSKI W. Antoni dr. Przyczynek do patologii układu mięśniowego (Z kliniki lekarskiej prof. dra Korezyńskiego w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 12.

GROMNICKI Tadeusz ks. dr. prof. Szkoła ludowa a kościół w Austrii i trzy najnowsze wnioski szkolne (Odbitka z Kuryera poznańskiego). Poznań, nakł. autora, druk. Kuryera pozn., 1889, w 8ce małej, str. 166.

HOHOL W. Prostak, komedia w 1 dijstwie, wyd. 3. Kijów, 1888, w 16ce, str. 64.

JOKAI Maurycy. Smutne dni, romans, przekład Karoliny Szaniawkiej, wydanie drugie. Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1889, w 8ce małej, str. 200. 60 kop.

JOLOWICZ J. Getreidepreis und Brodpreis, Vortrag gehalten im volkswirtschaftlichen Verein zu Posen. Posen, Jolowicz, 1889, w 8ce, str. 24. 50 fenig.

K. I. A. Jak kum Bandura czortia ku pijmaw, ta ne uderżaw, I. A. K. Moskwa, wydanie Hubanowa, 1888, w 16ce, str. 67.

KAEMMEL O. Die Germanisirung des deutschen Nordostens, I-III. Zeitschrift für allgemeine Geschichte z r. 1887, w 8ce, str. 721—736, 814—828 i 896—918.

KISIELEWSKI Seweryn. Adolf Kukiel, dyrektor Towarzystwa zaliczkowego, b. żołnierz z r. 1863, † 22 listopada 1888 r., mowa wypowiedziana nad grobem przez prezesa Rady powiatowej dąbrowskiej (tytuł dłuższy). Kraków, nakł. J. Rogalińskiego, druk. Czasu, (1889), w 8ce, str. 8.

KOPERNICKI Iz. dr. prof. O góralach ruskich w Galicyi, zarys etnograficzny według spostrzeżeń w podróży, odbytej w końcu lata 1888 r. (Odbitka z tomu XIII Sprawozdań Komisji antropolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 34.

— Notes on the dialect Bosnian Gypsies (Odbitka w Journal of the Gypsy-lore Soc.). Edinburg, 1889, w 8ce str. 12.

KORWINÓWNA Wiktoryna. Gramatyka polska w ćwiczeniach. Kijów i Odesa, nakł. B. Korejwy, druk. S. Kulzeńki, 1889, w 8ce, str. 200. 60 kop.

KORZENIOWSKI Józef dr. Quellen-Publikationen der Krakauer Akademie der Wissenschaften 1887—88. Görresa Historisches Jahrbuch z r. 1889, w 8ce, str. 240—250.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcją prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt XI—XII z r. 1888. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 325—386, z tablicą.

Treść: Z południowej Ameryki, przez R. Zuberą (str. 325—344); Zjawiska, które dają się obserwować w rurkach Gesslera, przez F. Dobrzyńskiego (str. 344—347); Zasady kuminilowe, przez dra Jana Ruckera (str. 347—353); Zestawienie się rozczyńców w zastosowaniu do oznaczenia ciężarów drobinowych, przez dra Br. Lachowicza (str. 354—362); Protokoły z posiedzeń Tow.; Ostatnia praca św. p. prof. Wróblewskiego; Sprawozdanie z czynności wydziału przyrodniczego Towarzystwa przyjaciół nauk w Poznaniu; Wiadomości bieżące.

KOZDRAŚ Fr. Jak się brat wywdzięczył bratu (Wydawnictwo ludowe, VIII 2). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. S. Bednarskiego, 1889, w 16ce, str. 32. 8 cnt.

KRASZEWSKI J. I. O pansławizmie, z papierów pośmiertnych (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 16ce, str. 22.

KRUPA J. Zapiski mykologiczne przeważnie z okolic Lwowa i z Karpat stryjskich (Odbitka z tomu XXIII Spra-

wozdań Komisji fizyograficznej Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 29.

KRZYŻANOWSKI K. dr. O doświadczeniach Picteta nad skropleniem i zestawieniem wodoru (Odbitka z tomu XX Rozpraw Wydziału matem.-przyrod. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 11.

KURTH Godfryd. Początki cywilizacji chrześcijańskiej, przez prof. w Uniwerzytecie w Liège, przekład polski, tom I. Warszawa, nakł. Przeglądu katolickiego, druk. Fr. Czerwińskiego, 1888, w 8ce, str. 363, 1 nl. i XXVIII. 1 rubel.

LANGIE Karol. Odczyty o kobiecem gospodarstwie domowem w wyższym zakładzie naukowym dra Adryana Baranieckiego dla kobiet przy muzeum techniczno-przemysłowem w Krakowie: I. Wstępne uwagi, wydanie drugie, II: Dom gospodyni (O kobiecem gospodarstwie domowem, zeszyt 1 wydanie drugie). Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1889, w 16ce, str. 98 i II.

LEWICKYJ Kost' dr. Nasz zakon hromadskij, abo jaki my majem prawa i powynnosty w hromadi (Proświta, 112). Lwów, druk. im. Szewczenka, 1889, w 12ce, str. 122. 30 cnt.

LIGUORI Alfons św. Droga uświętobliwienia, wydanie drugie, tom III: O ćwiczeniach duchownych. Kraków, nakł. Jędrkiewicza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1888, w 16ce, str. 519 i V, z tabl.

W odbitkach w dalszym ciągu wyszły: XXXIII. O spełnieniu obowiązków (str. 40); XXXIV. O odbywaniu ćwiczeń zwykłych (str. 24); XXXV. Ćwiczenia rekolekcyjne (str. 206, z tablicami); XXXVI. Rozmyślanie o męce Jezusa Chryst. (str. 64).

LIMANOWSKI Bolesław. W dwudziestą piątą rocznicę: Powstanie narodowe 1863 i 1864 r. Lwów, nakł. Księgarni polskiej, druk. J. Czajńskiego w Gródku, 1888/89, w 16ce, str. 202 i 2 nl. 80 cnt.

Listz nad Wisły. (Lwów, 1889), nakł. i druk. W. Manieckiego, w 8ce, str. 2.

W sprawie propinacyi.

LOEWE H. dr. Nauka języków obcych, według najnowszej i najpraktyczniejszej metody: Język francuski, opracował dr. Wł. Wicherkiewicz, zeszyt I. Warszawa, nakł. H. Olawskiego, 1889, w 8ce, str. 30. 15 kop.

LOOSHORN Joh. Geschichte des Bisthums Bamberg, nach den Quellen bearbeitet, II Band Lieferung 1—4, von 1102—1303. München, Zipperer, 1888, w 8ce, str. 476.

— Der heilige Bischof Otto, nach den Quellen bearbeitet, Festschrift zum 700jährigen Jubiläum seiner Heiligsprechung. Tamże, 1888, w 8ce, str. 368. 6 marek.

— Der heilige Otto, Bischof von Bamberg, Apostel von Pommern, Auszug aus der Festschrift zum 700jährigen Jubiläum seiner Heiligsprechung. Tamże, 1888, w 8ce, str. 141. 1 marka 20 fenig.

LUTOSŁAWSKI W. † Gustav Teichmüller. Berliński Jahresbesicht über die Fortschritte der class. Alterthumswissenschaft z r. 1888/89, w 8ce, str. 7—17.

ŁABAJ J. ks. Kilka uwag o śpiewie gregoryańskim. Biała, druk. A. Maedlera, 1888, w 8ce, str. 40.

ŁUBIENSKI Bernard ks. Apostoł Warszawy czyli żywot bł. Klemensa Maryi Hofbauera, wikarego generalnego Zgromadzenia Redemptorystów, napisał członek tegoż Zgromadzenia. Mościska, nakł. oo. Redemptorystów, Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Pillera i Sp. we Lwowie, 1889, w 8ce, str. 2 nl. i 257, z ryciną. 1 złr. 20 cnt.

M. M. † Św. p. Następca tronu arcyksiążę Rudolf, pamiętka jego życia i zgonu, skreślił M. M. Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, 1889, w 16ce, str. 63, z portretem. 20 cnt.

MALOT Hektor. Światowa kobieta, powieść Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1889, w 8ce małej, str. 333. 75 kop.

MÁTYÁS Karol dr. Podania o Tatrach (Odbitka ze Sprawozdań Komisji antropolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 3.

MERTENS F. O niektórych całkach oznaczonych (Odbitka z tomu XIX Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 21.

MICKIEWICZ Adam. Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie, historia szlachecka z 1811 i 1812 r. w dwunastu księgach wierszem, zeszyt 2 i 3. Lwów, nakł. H. Altenberga (H. Richtera), druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1889, w 8ce, str. 49—96 i 97—144, z rycinami E. M. Andriollego. Po 75 cnt.

MORRENÉ Tad. dr. Arcyksiężę Rudolf i jego tragiczny koniec, na podstawie autentycznych źródeł i szczegółowych informacji skreślił dr. T. M. D. Kraków, nakł. i druk. J. Fischera, 1889, w 8ce, str. 43, z ilustracyami z miejsca wypadku, wykonanymi przez specjalnego artystę (?). 30 cnt.

NECZUJ Iwan. Propaszczy, powiśł. Lwów, druk. im. Szewczenka, 1889, w 8ce małej, str. 47. 15 cnt.

OBALIŃSKI A. dr. prof. Eine neue Methode gemischter Narkose (Odbitka z Wiener klin. Wochenschrift). Wien, A. Hölder, 1888, w 8ce, str. 10.

— Ueber den Bruchschnitt bei innerem Darmverschluss (Odbitka z Langenbecka Archiv). Berlin, 1889, w 8ce, str. 20.

— Zur Aufrichtung eingesunkener Nasen mittelst plastischer Operation (Nadbitka z Zeitschrift für Chirurgie). Leipzig, 1888, w 8ce, str. 197—202.

— Zur Radikaloperation freier Hernien nach Mac Even (Odbitka z Internationale klinische Rundschau). Wien, Druck von M. Engel & Söhne, 1889, w 8ce, str. 8.

OBALIŃSKI A. & JAWORSKI W. Przypadek resekcji odźwiernika rakowato zwyrodniałego, oraz spostrzeżenia nad

czynnością żołądka po wyzdrowieniu z tej operacji (Odbitka z Nowin lekarskich). Poznań, druk. Fr. Chocieszyńskiego, 1889, w 8ce większej, str. 7.

Obrazy w krużgankach pocysterskich w Pelplinie, dla zwiedzających opisane. Pelplin, w komisie i czcionkami E. Michałowskiego, 1888 (?), w 8ce małej, str. 46.

OLESNICKI E. dr. Prawo propinacyi w Hałyczyni. Lwów, nakł. autora, druk. im. Szewczenka, 1889, w 8ce małej, str. 158 i 5 nl. 50 cnt.

OLSZEWSKI K. dr. O zachowaniu się etanu i propanu w niskiej temperaturze i pod ciśnieniem (Odbitka z tomu XX Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 6.

PARYLAK Piotr prof. O potrzebie i środkach kształcenia poczucia narodowego u młodzieży naszej (Odbitka z Muzeum). Lwów, I związkowa druk., 1888, w 8ce, str. 11.

PIENIAŻEK dr. prof. Wydobycie kauiuli tracheotomijnej z oskrzela głównego, przyczynek do kazuistyki ciał obcych w oskrzelach (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 7.

POTAPENKO W. O. Nad Kruczeju, eskiz. Kijów, wydanie Homolińskiego, 1889, w 16ce, str. 24.

POTOCKI Wacław z Potoka. Merkurysz nowy, poemat historyczny w dwu częściach, z rękopisu biblioteki poznańskiego Towarzystwa przyjaciół nauk wydał dr. Bolesław Erzepki (Odbitka z Rocznika Towarzystwa przyj. nauk. pozn.). Poznań, nakł. wydawcy, druk. Dziennika pozn., 1889, w 8ce, str. XVI i 61.

Przegląd literacki, dodatek do Kraju, tygodnika polityczno-społecznego, wydawanego w Petersburgu od r. 1882 nakładem i pod redakcją Erazma Piltza, 1888 drugie półrocze. Petersburg, druk. Kraju, 1888, w 8ce większej, nry 25—52, po str. 16.

Poezye, życiorysy, rozprawy, pogadanki i rozbiory pióra: M. Konopnickiej, X., St. Rossowskiego, M. Korowaja-Metelickiego, M. B., J. I. Kraszewskiego, W. Gomulickiego, W. Liedera, J. Laskarysa, A. Piłeckiego, T. L., D. Zglińskiego, Miriama, K. Zaleskiego, W. hr. Łosia, Żalnisia, H. Sienkiewicza, A. Niemcewskiego, T. T. Jeża, J. Do., T. Zawadyńskiego, dra T. Talko-Hryniewiczza, W. Sp., Z. Pietkiewiczza, R. Baudouin de Courtenay, Br. Grabowskiego, H. L., Wł. Spasowicza, A. Mahrburga, Art., J. Ł., Z. Dr., Ostoi, Wł. Prokieska, Noty, Zyzmy, Z-ła, Żelezińskiego, Krajowca, J. Vrchlickiego, J. Tretiaka, J. Ilgowskiego, E. Ster., E. Lubowskiego, dra W. Ł., Agrioli, L. Straszewicza, Tarasa, J. Leo, A. Kraushara, Tatiszczewa, J. T. H., dra W. Chodeckiego, Tymona, dra M. Jakowskiego, J. Kotarbińskiego, A. Goldberga, J. Bekermana, S. S. Rogozińskiego, M. Kurnatowskiego, W. P., J. Słowackiego, Kleczkowski.

— polski pod redakcją dra J. Mycielskiego, zeszyt z lutego 1889. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 3 nl. i 217—442.

Treść: † Następca tronu, arcyksiążę Rudolf; Wazy greckie w naszych zbiorach, przez M. Sokołowskiego (str. 217—236); O dramatach J. Szujskiego, przez dra L. Germana (c. d., str. 237—268); Raskoł czyli sekty w Rosyi, przez Ad. Lempickiego (str. 269—306); Ruch literacki południowo-zachodniej Europy, III. Literatura hiszpańska, przez E. Porębowicza (c. d., str. 307—351); Malarze polscy i malarstwo religijne na wystawie monachijskiej w r. 1888, przez St. Tomkowicza (str. 352—375); Kronika literacka: 1. Pamiętnik im. Mickiewicza, 2. A. Kraushara Czary, 3. M. Bersohna Marcin Teofil Polak, 3. A. B. Historia kościoła św., 4. M. Marasago Dzieła, 5. E. Orzeszkowej Nad Niemnem, 6. M. Rodziewiczówny Dewartis, 7. Z. Sarneckiego Nowele; Dzieła obce; Przegląd polityczny.

— powszechny pod redakcją ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z lutego 1889. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większej, str. 153—304.

— Treść: Szkoły ludowe w Rosyi (str. 153—175); Prorocтва jako uwierzytelnienie boskiego objawienia, przez ks. A. Langerza T. J. (str. 176—190); W sprawie sądownictwa czernowo-ruskiego przed r. 1435, przez Wł. Margasza (dok., str. 191—208); Nasze sioło, przez K. Mátyása (c. d., str. 209—221); Z przeszłości Uniwersytetu krakowskiego, I. Wisnka-Wistka, św. Floryan,

ks. dr. Wyszyka i Marcin Bielski (c. d., str. 222—244); Przegląd piśmiennictwa: 1. Kwartalnik historyczny, przez A. Szarlowskiego, 2. dra J. Brzezińskiego O majątku kościelnym, przez ks. T. Gromnickiego, 3. ks. Zoelera O lekturze, przez ks. M. Morawskiego T. J., 4. ks. T. Gromnickiego Szkoła ludowa, 5. J. Koszutskiego Jak żywić niemowlęta, 6. Marnotrawni, 7. ks. Segura Trzeci zakon, 8. A. Boruckiego J. Ig. Kraszewski, 8. W. Soleckiej Nykoła; Z piśmiennictwa zagranicznego; Z pism czasowych; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

— sądowy i administracyjny, pod redakcją dra E. Tilla, zeszyt z lutego 1889. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 79—160.

Treść: † Jego ces. Wysokość arcyksiążę Rudolf; O nowej ustawie względem spadków włościańskich, przez prof. dra St. Małdejskiego (dok., str. 83—95); Szkoła pozytywna prawa karnego we Włoszech, przez prof. dra E. Krzymuskiego (dok., str. 96—119); Praktyka cywilno-sądowa; Praktyka karnic-sądowa, przez dra W. Tarłowskiego; Praktyka administracyjna, przez dra Al. Małaczynskiego; Zapiski literackie; Bibliografia dzieł i autorów polskich za r. 1888; Kronika; Wiadomości urzędowe.

— techniczny, czasopismo miesięczne poświęcone sprawom techniki i przemysłu, pod redakcją A. Brauna, zeszyt ze stycznia 1889. Warszawa, druk J. Sikorskiego, w 4ce królewskiej, str. 1—24, z 2 tablicami rysunków.

Treść: Wielki piec w Kulebakach, przez A. Onufrowicza; Dynamometry przewodowe, przez S. Lisieckiego; Krytyka i bibliografia; Przegląd kongresów i wynalazków; Kronika; Cukrownictwo.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją A. Krechowickiego, zeszyt z lutego 1889. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 8ce, str. 97—192.

Treść: Listy A. E. Koźmiana z 1830—1864 r. (str. 97—108); Zatarę wołyński 1859 r., przez dra Antoniego J. (c. d., str. 109—124); O obecnem prawie wojny lądowej, przez dra G. Roszkowskiego (c. d., str. 125—133); Dante jako obrońca i twórca jednolitej mowy ojczystej, przez dra T. Ziembę (dok., str. 134—147); Historia przychodów z ziem, przez dra Wł. Pilata (dok., str. 148—170); Nieborów i Puławy w pierwszych latach po ostatnim rozbiore Polski, przez R. (c. d., str. 171—180); Jaśłiska przez dra A. Prochaskę (c. d., str. 181—188); Kronika literacka.

RACIBORSKI M. Su alcune Desmidieae lituane (Odbitka z czasopisma Notarisia). Venezia, tip.-lit. M. Fontana, 1889, w 8ce, str. 7.

RIEDL K. ks. T. J. Nauka wiary i obyczajów w przykładach zebrana z różnych autorów, tom I, zeszyt 1—12 (Książek pobożnych dla wiernych każdego stanu tom XXXIII). Kraków druk. Czasu, 1888, w 16ce, str. 384. Opr. 40 cnt. = 80 fenig.

Schematismus ordinis fr. bb. Virginis Mariae de Monte Carmelo in provincia s. Josephi Sponsi b. V. M. regni Galiciae cum M. d. Cracoviensi a. d. 1889. Cracoviae, sumpt. Carmelitarum, typogr. Czas, 1889, w 8ce małej, str. 25 i 2 nl.

SCHLICHTING Alfred von dr. Ein Hirten-schreiben des griech.-kathol. Metropolitens Sylv. Sembratowicz von Lemberg vom 8 September 1888 anlässlich der neuen Säcularfeier der Bekehrung der Russen zum Christenthume, in's Deutsche übersetzt und mitgetheilt von Moguncki Archiv für katholisches Kirchenrecht w tomie LXI z r. 1889, w 8ce, str. 193—196.

SCHROOT A. Życie i zdrowie człowieka, hygiena popularna dla wszystkich, tłómaczył z upoważnienia autora i opracował dr. med. A. Fabian, zeszyt 2. Warszawa, wydawnictwo T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skińskiego, 1889, w 8ce, str. 113—192. Za całość 2 ruble 50 kop.

Sejm galicyjski o sądownictwie, dyskusya o wniosku posła hr. Jana Stadnickiego w przedmiocie ulepszenia sądownictwa w naszym kraju na posiedzeniu sejmowem z dnia 23 stycznia 1889 (Dodatek do Przeglądu sądowego i administracyjnego). B. w. m. i r. (Lwów, 1889), w 4ce, str. 22.

Skazówka czyli łatwy sposób nauczania dzieci czytać i poznawać liczbę, wydanie 20. Rzeszów, nakł. druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1889, w 8ce, str. 32. 8 cnt.

SKOWRONNEK Richard. Polska Maria, masurische Dorfgeschichten. Dresden & Leipzig, H. Minden, 1889, w 8ce małej, str. 3 nl. i 223. 3 marki.

SOZAŃSKI A. Wykład politycznej geografii, rządu i administracyi dawniej Polski przy końcu istnienia całego państwa, 1648—1772, zeszyt 1. Kraków, nakł. autora, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. IX i 54. 75 cnt.

Sprawozdanie ogólne zarządu Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego za r. 1888, odczytane na walnem zebraniu dnia 11 stycznia 1889. Poznań, 1889, w 8ce, str. XXV.

— z czynności Towarzystwa farmaceutycznego i kasy wsparcia za rok 1888. Warszawa, druk. kupiecka, 1889, w 8ce, str. 20.

— z czynności wydziału towarzystwa gimnastycznego Sokół w Rzeszowie za rok 1888. Rzeszów, nakł. Tow., druk J. A. Pelara (H. Czerny). 1889, w 8ce, str. 12.

SREBRNY Ż. dr. Błonica, diphtheris, Dławiec, croup, opracował (Odbitka z Kroniki lekarskiej). Warszawa, druk. Maryi Ziemkiewicz, 1889, w 8ce, str. 155 i 1 nl. 1 rubel.

STARCZEWSKIJ A. Naszi sosiedy, sprawocznaja kniżka, pogranicznyj pierwodczik po naszej zapadnoj granicie, zakluczajuszczij w siebie 12 jazikow, szwedzkij, nimeckij, łytowskij, polskij, werehne-łużyckij, rusinskij, czeszkij, słowackij, wiengierskij, chorwackij, słowneskij i rumynskij, tom I. Petersburg, 1889, w 16ce, str. 3 nl., 567 i 3 nl.

STOROŻENKO I. N. Pierwije czetyre goda ssylky Szewczenka. Kijów, 1888, w 8ce, str. 20.

STRUŚ pułkownik. Szkice z powstania 1863 r. (Odbitka z Reformy). Kraków, druk. związkowa, 1889, w 8ce małej, str. XI, 323 i 1 nl.

SULIMA Zygm. Lucyan. Stan trzeci, powieść historyczna z czasów sejmu czteroletniego. Warszawa, nakł. i druk.

A. Pajewskiego, 1889, w 8ce małej, str. 195. 60 kop.

SZEKSPIR. Otello, tragedia w 5 aktach, tłómaczył Szczęsny Kluczycki (Biblioteka Mrówki, tom 260—261). Lwów, nakł. Księgarni polskiej, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1889), w 16ce, str. 217. 40 cnt.

SZELIGA dr. Proces Filaretów w Wilnie, dokumenta urzędowe z Teki rektora Twardowskiego, zebrał, wydał i życiorysem Twardowskiego poprzedził (pośw. Ig. Domejce. — Odbitka z VI tomu Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce). Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 168.

Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem krakowskiem na r. 1889. Lwów, nakł. c. k. Namiestnictwa, druk. Wł. Łozińskiego, 1888, w 8ce, str. XXIII i 975.

SZEWCHENKO T. Kateryna, poema. Odessa, 1888, w 8ce, str. 31.

Odbito 2000 egzemplarzy.

— **Perebendia**, z przednim słowem Iw. Franka (Biblioteka liter.-nauk. I). Lwów, nakł. Iw. Franka, 1889, w 32ce, str. 68 i 3 nl. 10 cnt.

SZLACHTOWSKI dr. Pogląd na stan majątku miasta Krakowa z końcem roku 1888 (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 16ce, str. 16.

TELICZENKO I. Oczerk kodifikacji malarossijskago prawa do wwdenija Swoda zakonow. Kijow, 1888, w 8ce, str. 118.

THUNERT Fr. dr. Acten der Ständentage Preussens königlichen Antheils, Westpreussen, herausgegeben von I 1, 1466—1471 (Schiften des westpreussischen Geschichtsvereins). Danzig, A. W. Kafemann, (1888), w 8ce, str. 2 nl. i 166. 2 marki 50 fenig.

TOMKOWICZ Stanisław. Zjazd Towarzystwa Görresowego w Eichstätt we wrześniu 1888 r. (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1888, w 16ce, str. 25.

Ustawy i pozporządzenia dotyczące się opodatkowania gorzałki, z załączonymi innymi przepisami, odnoszącymi się do opodatkowania gorzałki, tudzież z pouczeniem, tyczącem się dozoru nad podatkiem gorzałki i drożdży stałych wysokowych, jako też poboru tegoż (Wydanie podręczne ustaw i rozporządzeń austriackich). Wiedeń, c. k. druk. nadworna, 1889, w 8ce małej, str. 702. 3 zlr.

USTENKO-HARMASZ T. Czerepiani hro-szi, z narodnich ust, opowiadania, knżyka I. Kijiw, wydanie Homolińskoho, 1888, w 16ce, str. 32. 10 kop.

Vlastivěda Slezská, na oslavu 40letného jubilea J. V. cisaře pána, díl I: Padání lidu, seš. 1. Opava, nakł. jubilejního fondu, K. Kašpárek, 1889, w 8ce, str. 40. Zeszyt po 12 cnt.

WANCZENKO K. J. Weczir na chutori abo Wasyl ta Hala. Kijiw, wydanie Hołomyńskoho, 1889, w 16ce, str. 56. 20 kop.

Drukowano 8000 egzemplarzy.

WAŚNIEWSKI Józef. Zygzaki, szkice. Warszawa, w komisie i druk. A. Pajewskiego, 1889, w 8ce małej, str. 200. 60 kop.

WELTZEL Aug. Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemaligen Festung Kosel, nach Urkunden und amtlichen Quellen bearbeitet, 2te umgearb. und vermehrte Auflage. Kosel, Mode, 1888, w 8ce, str. XVI i 784. 6 marek 50 fenig.

WENDA Kazimierz. Spis rzeczy zawartych w 15tu tomach Wiadomości farmaceutycznych, wraz z wykazem nazwisk autorów, 1874—1888. Warszawa, druk. kupiecka, 1888, w 8ce, str. II, 1 nl. i 76.

WIERZBICKI Daniel dr. Pogadanki o kometach i kometomancyi (Odbitka z Kalendarza Czecha). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 4ce, str. 14.

WIESE A. Die Cistercienser in Dargün von 1172 bis 1300, ein Beitrag zur meklenburg-pommerschen Colonisationsgeschichte, Inauguraldissertation.

Güstrow, Kitzing, 1889, w 8ce, str. 93. 1 marka 20 fenig.

Wisła, pod kierunkiem literackim dra J. Karłowicza, tom II zeszyt 4: październik, listopad, grudzień. Warszawa, redaktor i wydawca A. Gruszecki, księgarnia M. Arcta, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1888, w 8ce, str. 675—899, z rycinami. 1 rub. 80 kop.

Tręść: Ludzie i kwiaty nad Niemnem, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 675—703); Nazwy geograficzne, przez dra Nadmorskiego (str. 703—728); Szopka w Kornicy, przez M. Janczuka (str. 729—753); O szlachcie drobnej inaczey cząstkowej, przez Teodora Ruppertową (str. 754—761); Polskie podanie ludowe, spokrewnione z legendą o św. Grzegorzu, przez J. Bystronia (str. 762—766); Polska Schneewittchen, przez tegoż (str. 767); Nieco ze statystyki, przez Andrzeja S. (dok. 767—773); Prawne zwyczaje ludowe, przez W. Siarkowskiego (str. 774—779); Dwie pieśni litewskie ze wzmianką o Chodkiewiczu (str. 780—782); Zdobycze naukowe etnografów-socjologów amerykańskich, zwłaszcza Morgana, przez L. Krzywickiego (str. 783—804); Podanie o Madaju, przez J. Karłowicza (str. 804—814); Święta Bożego narodzenia w Radłowie galicyjskim, przez Z. Glogera (str. 815—817); Brzoza gryzińska, przez J. Karłowicza (str. 817—821); Odrzwia i otoki okien chat polskich i Góralskich tatrzańskich, przez W. Gersona (str. 822—829); Poszukiwania; Bibliografia, krytyka i wiadomości bieżące: 1. W. Nałkowskiego Zarys, przez Andrzeja S., 2. Federowskiego Lud, przez S. Ciszeńskiego, 3. Przegląd czasopism, przez L. Krzywickiego, J. Karłowicza i Z. Wolskiego, 4. Bądzkiewicza R. Berwiński, 5. Kleczyńskiego Melodye zakopańskie; Nowości z rzeczy ludowych i etnografii; Stowianie we Włoszech, przez dra Nadmorskiego; Sprostowania.

WRÓBLEWSKI Sig. von. Die Zusammen-drückbarkeit des Wasserstoffes, von Professor an der k. k. Universität in Krakau (Odbitka z Sitzungs-berichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, F. Tempsky, 1889, w 8ce, str. 59, z 4 tablicami.

W sprawie Banku ziemskiego. Kraków, nakł. Komitetu galic. dla spraw Banku ziemskiego, druk. Czasu, (1889), w 16ce, str. 8.

Z. K. dr. Z miłości dla kraju, obrazek z życia nauczyciela ludowego, napisał dr. K. Z. (Odbitka z Pogoni). Tarnów, druk. J. Pisza, 1889, w 16ce, str. 17. 8 cnt.

Z. K. ks. Kwiatki polne, dla swych przyjaciół zebrał X. K. Z. Brody, nakł. i druk. F. Westa, 1889, w 32ce, str. 47.

Drukowano jako manuskrypt.

ZAHAJKEWYCH S. Czarównyk, powistka dla naroda (Wydawnictwo narodne, VIII 1). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. S. Bednarskiego, 1889, w 16ce, str. 32. 8 ct.

ZAREWICZ Ludwik. O. Bernard Szymoński, typ polskiego ascety (Odbitka z Kalendarza katolickiego). Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. związkowa, 1889, w 8ce małej, str. 16.

ZAWILIŃSKI Roman. O najnowszych polskich przekładach Iliady (Nadbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, 1889, w 8ce, str. 22—41, 399—405 i 69—89.

Zbrodnia w Kukizowie, stenogram codzienny, część I. Lwów, nakł. i druk. W. Manieckiego, Seyfarth i Czajkowski, 1889, w 8ce, str. 158. 1 złr.

ZIEGLAUER dr. prof. Der Zustand der Bukowina zur Zeit der österreichischen Occupation, dargestellt im Spiegel der ersten Denkschrift des commandirenden Generals Freiherr von Splény (Odbitka z Bukowinaer Nachrichten). Czernowitz, A. Juszyński (Pardini), 1888, w 8ce, str. 41. 40 cnt.

Z prawdziwego zdarzenia (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 39.

ŻRÓDŁOWSKI F. dr. prof. Das Schulwesen und seine Verwaltung, Reform der Volks-Bürger, Mittel- und Hochschulen. Leipzig, O. Wigand, 1889, w 8ce, str. 84. 2 marki.

— Die Krankenhäuser, die Fürsorge für Arme und insonderheit die Versorgungshäuser. Tamże, 1889, w 8ce, str. 57. 1 marka 50 fenig.

KRONIKA.

= **Spis rzeczy** zawartych w 15tu tomach **Wiadomości farmaceutycznych**, wraz z wykazem nazwisk autorów, 1874—1888, opracował K. Wenda. Warszawa, 1888, w 8ce, str. II, 1 nl. i 76.

Zmudny, cenury, obszerny, w całym znaczeniu poważny i w wysokim stopniu wzorowy i znakomicie przez długoletniego i zasłużonego redaktora „Wiadomości farmaceutycznych” zebrany i alfabetycznie ułożony „Spis rzeczy”, po krótkim wstępie w porządku idzie następującym: „Spis autorów” (str. 1—11); „Dział naukowy i praktyczny” (str. 12—54); „Przepisy” (str. 55—64); „Wiadomości ogólne” (str. 65—70); „Sprawy Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego i kasy wsparcia podupadłych farmaceutów” (str. 71); „Literatura” (str. 72); „Historia” (str. 73); „Dział urzędowy” (str. 74); „Wspomnienia pośmiertne” (str. 75 i n.). Nadzwyczaj staranną i bardzo pracowitą całość poprzedzają na czele: „Inicjały autorów, przyjmujących stały udział w redakcyi Wiadom. farm.”, jako też „Inicjały autorów częściej w rocznikach Wiadom. farm. spotykane”. Pocieszająco to pod każdym względem objaw dodatni cichej i spokojnej w smutnych czasach dzisiejszych pracy polskiej, że poważniejsze nasze pisma specjalne przeszedszy z wolną w ręce wytrawniejszych na niwie naukowej pracowników, w prawidłowy i uznania godny sposób, czego właśnie warszawskie „Wiadom. farm.” tak wymowny składają dowód, w imię dobra nauki i jej postępu ciężące na nich spełniać zacytują obowiązki konieczne.

= **Katalog** książek i czasopism polskich biblioteki Czytelni polskiej w Białej. Biała, nakł. Czytelni polskiej, druk. And. Mädlera, (1889), w 8ce, str. 32.

Pięknie i czysto pod każdym względem wydany Kat. miłe z kresowego miasta galicyjskiego dla społeczeństwa naszego stanowić powinien przypomnienie i serdecznym w dalszych nawet jego stronach odbić się echem. Przed trzema niespełna laty z przyjemnością zaznaczyliśmy w tem miejscu (ob. „Przewodnik bibliogr.”, IX 243), że dwaj „w polskich i zagranicznych sferach księgarskich z niepospolitą dzielnością w nabytej rutynie fachowej, z wielką prawością charakterów i z prawdziwych a gorących chęci służenia wedle sił i możliwości sprawie publicznej” znani wychowawcy poważniejszych lwowskich i warszawskich firm księgarskich, Hubaczka i Lang, w zniem-

czonej Białej galicyjskiej księgarni otworzyli „polską”, a już z niemięjszą przyjemnością nowy obecnie objaw spokojnego życia i prawidłowej pracy polskiej w kresowej tej miejscowości zaznaczyć nam wypada. „Kat. książek i czasopism polskich biblioteki Czytelni polskiej w Białej”, wcale poprawnym językiem w tamtejszej odbity drukarni, to niezwykle na smutne i przykre czasy dzisiejsze balsam kojący, tem miłszy, że i wewnętrzna Kat. zawartość niemięj radosną napawać musi czytelnika otuchą. Wprawna i z obecnymi szerszymi warstw naszych potrzebami umysłowymi dobrze obeznana uzupełniana ręką liczy już biblioteka bialskiej Czytelni polskiej, istniejąca tam dopiero zaledwie od lat kilku, okragło 617 powieści i poezyi i 15 tomów ilustrowanych czasopism polskich. Górzące i naczelne, jak przystało, przed wszystkimi zajmuje tam stanowisko J. I. Kraszewski, którego powieści biblioteka już okragło 150 posiada. Ale i inni nasi doby bieżącej i dawniejsi pisarze i poeci wcale poważnie już tam zastąpieni, jak: Asnyk, Bałucki, Belcickowski, Czajkowski, Fredro, Kaczkowski Z., Kochanowski, Korzeniowski, Krasiński, Krasiński, Łoziński Wł., Mickiewicz, Niemcewicz, Orzeszkowa, Pol, Rzewuski H., Siemieński L., Sienkiewicz H., Słowacki, Wilczyński A., Zacharyasiewicz i inni. Szczęście Boże i nadal spokojnej i prawidłowej bialskich obywateli pracy!

= **Katalog** wydawnictwa Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, Kraków, 1889, w 16ce, str. 32.

Po „Uwagach wstępnych” rozpada się Kat. na działy następujące: „I. Intencya miesięczna; II. Książki o życiu duchownym polskie, ruskie i łacińskie; III. Żywoty świętych; IV. Książki do modlitwy i rozmyślenia i mniejsze druki, jak nowenny, karty wpisowe i t. p.; V. Obrazy i obrazki; VI. Działy i broszury naukowe i literackie; VII. Misye katolickie; i VIII. Przegląd powszechny”. Całość zamyka „Uwaga”, adres zaś wydawnictwa na samem znajduje się czele: „Administracya wydawnictw Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, ul. Kopernika 26”.

= **Ateneum warszawskie** omawiając w zeszycie z miesiąca lutego (str. 357 i nn.) znaną Sz. czytelnikom naszym (ob. „Przewodnik bibliogr.”, X 161) pracę dra A. Benisa p. t. „Historia ochrony praw autor- skich w dawnej Polsce”, w następujący sposób kończy pochlebne swoje dla młodego

autora uwagi: „Zajmujący ten i doniosły dla nauki przedmiot, sąsiadujący tak blisko z historią literatury, zasługuje we wszechmiar na wyczerpujące opracowanie, a sumienna praca dra B., czyniąca początek we wskazanym kierunku, winna być młodemu pracownikowi poczytana za rzetelną zasługę tem więcej, że jako praca źródłowa wymagała wielu żmudnych poszukiwań“.

== **Bibliografia** „dzieł i autorów polskich w zakresie prawa i ekonomii za r. 1888“ zamieścił w zeszycie z lutego lwowski „Przegląd sądowy i adm.“ (str. 151—157). Pracowicie porządkiem abecadła według autorów zebrana liczy Bibliogr. razem dzieł i rozpraw 84, z tych 10 w języku niemieckim, 3 łacińskie, reszta zaś, co z przyjemnością zapisujemy, w j. polskim.

== **Biblioteka** zamieszkałego od lat 25 we Włoszech autora wielu dzieł, rozpraw i cennych artykułów w językach łacińskim, włoskim i francuskim, i zasłużonego — jak wiadomo — założyciela i dyrektora muzeum Kopernikowego w Rzymie, dra Artura Wołyńskiego — jak nam łaskawie stamtąd donoszą — przeszła zeszłego lata za wolą dotychczasowego jej właściciela w dzień 25letniego jego jubileuszu pisarskiego, na własność jednej z najpierwszych bibliotek rzymskich, mianowicie kasanaleskiej przy kościele dominikańskim „Santa Maria sopra Minerva“, która przedtem pod opieką tamtejszych zostawała oo. Dominikanów. „Dar ten — według „l'Osservatore romano“ — składa się z książek, rękopisów i odnoszących się do historii, literatury i sztuki polskiej rycin w ilości 5000 sztuk, dwaj zaś zamieszkali w mieście wiecznem artyści nasi, Siemiradzki i Brodzki, ofiarowali się wygotować popiersia i ozdoby do szaf, w których szlachetnego ofiarodawcy zbiory złożone być mają“. Przyznajemy otwarcie i szczerze, że wolelibyśmy byli, ażeby tak bogate pod każdym względem zbiory dostały się były w spuściznę krajowi naszemu, ale trudno woli sprzeciwiać się jubilatowi. Bądź co bądź wszakże, krzywda stała się nam niemata, że rzetelna nauka, nadzwyczajna praca i wielkie zdolności dra W. na korzyść obrócili się obcego nam narodu i kraju. Nie tylko bowiem dla Włoch położył wielkie zasługi założyciel muzeum Kopernikowego, którego znakomitym jest dyrektorem, lecz ogłosił nadto kilka wcale laborowych prac, z których jedna p. n. „Nuovi documenti del processo di Galileo Galilei“ z r. 1878 — jak wtajemniczeni w stosunki świata uczzonego powszechnie utrzymują — wpłynąć miała na postanowienie ze strony ojca św., Leona XIII, żeby

bogaty zbiory watykańskie otworzyć dla ogółu uczonych i nowego stąd przysporzyć i Stolicy apostolskiej i kościołowi blasku.

== **Bibliotekę** seminaryjną w Sandomierzu, należącą do większych niewątpliwie i poważniejszych w kraju naszym księgozbiorów, w następujący opisuje sposób „Gazeta radomska“, a za nią inne pisma peryodyczne warszawskie: „Biblioteka — donoszą — mieści się w gmachu seminaryjnym, w jednej wielkiej sali w oficynie na piętrze i zajmuje 29 obszernych szaf, podzielona na 13 głównych działów, z których 6 obejmuje nauki kościelne, drugie 6 nauki świeckie, razem z dziełami encyklopedystycznymi; prócz tego jedną całą szafę zapewniają rękopisy, atlasy i karty geograficzne. Biblioteka składa się z księgozbiorów tych klasztorów, które w r. 1866 zamknięte zostały. Ocalając te skarby wiedzy od zatyry i zniszczenia, z polecenia komisji rządowej książki zwiezione zostały do biblioteki sandomierskiej przez ks. Gackiego. Największy zbiór dzieł naukowych przedstawia katalog z biblioteki oo. Piarów z Radomia, której ogólna suma tytułów do 2500 dochodzi. Zaznaczyć też należy, że prawie wszystkie wydawnictwa peryodyczne, jakie posiada biblioteka seminaryjna, pochodzą z księgozbioru oo. Piarów. Niemniejszej wartości, choć w mniejszej cyfrze, jest księgozbiór, pochodzący z biblioteki reformackiej w Sandomierzu. W spisie znajduje się 1660 dzieł prawie wyłącznie treści religijnej; książki wszystkie w skórę oprawne i dokładnie ponumerowane, podług litery porządkowej. Spis książek, po Bernardynach w Radomiu pozostałych, obejmuje 1655 tytułów. Niewiadomo, skąd pochodzą Antyfonarze wielkich rozmiarów, pisane na pergaminie w XVI w. Prócz tego przywiezione zostały księgozbiory oo. Filipinów ze Studzianny, oo. Franciszkanów ze Smardzewic, oo. Reformatorów z Solca, oo. Bernardynów z Kazanowa, Opatowa i inne mniejsze zbiory, jak z Zawichosta, Rytwian i Lysej góry. Wszystkie zwiezione książki złożone zostały w jednym miejscu, trzeba je więc było ułożyć w jeden katalog i tego właśnie dokonali profesorowie seminaryum: ks. A. Knothe, ks. Kukliński, ks. Banaszkiewicz i ks. Piotrowicz. Cały zbiór przywiezionych książek spisany został i utworzył ogółem około 12-000 tysięcy tytułów dzieł, w 15-000 tomów. Pomiedzy rękopisami najstarszy pochodzi z XV w. Nowsze utwory piśmiennictwa w stosunku do dawnych w skromnej występują liczbie, gdyż brak funduszw nie pozwala na zakupno dzieł, drukowanych w ostatnich czasach“.

= **Księgarnia K. Łukaszewicza** we Lwowie — jak z przykrością pisma tamtejsze donoszą — „zawiesiła wypłaty i została z urzędu zamknięta“.

= **Księgarz** i zasłużony wydawca lwowski, Wł. Gubrynowicz, na ostatniem walnem zebraniu austriacko-węgierskich księgarzy, które się w pierwszych dniach lutego odbyło we Wiedniu, jednogłośnie obrany został reprezentantem na Galicyą i Bukowinę Austriacko-węgier. związku księgarskiego.

= **Księgarza** krakowskiego, Izaaka Mendla Himmelblaua, i spółnika jego, ks. Słotwińskiego, oskarżonych o obrazę zastępcy kuratora Zakładu im. Ossolińskich we Lwowie (ob. „Przewodnik bibliogr.“, XI 232), skazał w wyższej instancji 29 stycznia tamtejszy sąd apelacyjny „każdego na trzy tygodni aresztu i ponoszenie kosztów sądowych“. Zastępca prokuratora, dr. Sumper — jak pisma miejscowe zapewniają — w pięknej przemowie „ohydę w całej pełni na jaw wyciągając, dotkliwego domagał się obydwoh oszczerców ukarania“. Oskarżenie popierał osobiście także Czcigodny dr. Małecki, dwie jeszcze nowe podnosząc okoliczności, w wysokim oskarżonych obciążające stopniu, mianowicie: 1. fakt, że księgarz H. ofiarował jego kuzynowi, Tad. Węclewskiemu, medykwowi w Krakowie „500 złr. rocznie dla rodziny, byleby wpłynęli na dra M., żeby Himmelblauowi w uzyskaniu wydawnictwa książek szkolnych nie przeszkadzał“, i 2. okoliczność, że ks. Sl. już po pierwszej rozprawie wydał „List otwarty do rodziców“, w którym ponownie twierdzić nie waha się, że tylko w skutek niedbałości dra M., jako zastępcy kuratora, książki szkolne złe są i drogie“. Popierając więc oskarżenie wykazywał dr. M. „złą wiarę ks. Słotwińskiego, który może mógł być w błędzie przed pierwszą rozprawą, ale następnie o wszystkim dokładnie powiadomiony, w „Liście otwartym“ rozmyślnie już prawdę przekreśla, wie swoje na oskarżycielu wyrzucić zemstę“. A dalej zarzucał mu, że „z kary pieniężnej, na którą w pierwszej instancji zasądzony został, drwi sobie widocznie, i jeżeli dotkliwiej nie zostanie ukarany, paszkwile i nadal pisywać będzie“. Sąd wyższy wymierzył też obydwoim spółnikom, każdemu z osobna, trzytygodniową karę aresztu i zapłacenie kosztów sądowych.

= **Pisma codzienne**, które zgodnie i prawie jednogłośnie zapewniały niedawno, że bibliotekę po św. p. Kraszewskim zakupie zamierza rząd rosyjski dla ces. biblioteki publicznej w Petersburgu, donoszą obecnie, że terazniejszy jej właściciel, syn św. p.

Nestora, Franciszek Kr., wniósł petycję do galicyjskiego Wydziału krajowego z prośbą o zakupienia księgozbioru na rzecz kraju lub jednego ze znaczniejszych miast galicyjskich. Dodają zarazem, że „cena kupna wynosi 25'000 zł., których spłatę obecny biblioteki właściciel gotów jest nawet na 10 lat rozłożyć“.

= **Rada szkolna** okręgowa we Lwowie — jak pisma tamtejsze zaznaczają i co z przyjemnością w tem powtarzamy miejscu — „za bezpłatne ofiarowanie dla tamtejszego muzeum pedagogicznego niektórych wydawnictw tudzież przyborów naukowych“ uchwaliła wyrazić podziękowanie następującym polskim firmom księgarskim: Gubrynowiczowi i Schmidtowi i Seyfarthowi i Czajkowskiemu we Lwowie, E. Menkesowi w Tarnowie, Gebethnerowi i Wolffowi w Warszawie, i O. Zuckerkandlowi i synowi w Złoczowie.

= **Subsidium wiersza polskiego**, „albo kadencye według porządku vocalium, biorąc przedostatnią sylabę kadencyi, kończącą się na a, q, e, e, i, o, u, y, dla łatwości wprawiający się do wiersza polskiego szkolnej młodzi zebrane r. p. 1755“. — Oto tytuł dosłowny także szczególniejszego tego w swoim rodzaju kruczcica białego, o którym, jak dotąd, doszczętnie, w literalnem tego słowa znaczeniu, słuch wszelki był zaginął, a który niedawno ze zbiorów jednego z cichych i skrzętnych naszych amatorów i zbieraczy podobnych rzadkich gratów starożytnych mieliśmy przyjemność otrzymać do przejrzania, z tem jednak poleceniem dodatkowem, żebyśmy w tem miejscu nie tylko exystencji jego w piśmiennictwie polskiem zaznaczyć, ale i wewnętrznej treści jego podać nie omisszali. W rzeczy samej też interesujące to bardzo i jak na książkę, przeznaczoną „dla młodzi szkolnej“, wcale pięknie i dobrze zachowane krucze. W maleńkiej 16ce o 107 stronach wydali je pod tytułem powyższym i roku, jak wyżej, warszawscy oo. Piarzy, na karcie jego tytułowej bowiem powiedziano dalej: „w Warszawie, w drukarni Jego król. Mości i Rzeczypospolitej Coll. warsz. ks. Scholarum piarum“. Przedmowy lub jakich wstępnych uwag niema wcale, z wyjątkiem dwóch cytatów łacińskich na odwrocie tytułu z Avancinusa i z Hugona a s. Victore, i z wyjątkiem zdania przytoczonego w tem miejscu z Orat. perip. „Si non purius tutiusque, certe suavius e patrio fonte bibuntur aquae“. Rzecz zaczyna się wprost na str. 1 od nagłówka „Sylaba kadencyi przedostatnia na a albo na q“, i idzie poważnie sznurkiem, niby gęsiego w porządku następującym:

-aba:	słaba	słabi	margrabia
antaba	sylaba	zwabi	osłabia
baba	sztaba	-abo:	powabia
gaba	zaba	babo	wyrabia
kurczaba	-abi:	słabo	zarabia
nagaba	dlabi	zabo	-abie:
powaba	drabi	-abia:	grabie
prababa	grabi	burgrabia	jedwabie
praprababa	oszwabi	chrabia	korabie...

W dalszym ciągu w podobny następujący sposób: „-aby, -aban, -aby (porządek abecadłowy wcale nieścisły)... -azny, -azow“ (str. 1—23). A dalej: „Sylaba przedostnia na e albo e: -eba, -ebel, -ebie... -ezno, -ezny, -ezwy“ (str. 24—47), „Sylaba przedost, na i: -ia, -ie, -ica... -izba, -izna“ (str. 48—61), „Sylaba przedost, na o: -oba, -oby, -obek... -oznik, ozny“ (str. 61—86), „Sylaba przedost, na u: -uba, -uby, -ubek... -uzna, -uznik, -uzy“ (str. 86—96), i „Sylaba przedost, na y: -ya, -yał, -yan... -yza, -yzny, -yzy“ (str. 97 do końca). Niektóre wierszy „subszyda“ wcale pociesznie się przedstawiają, n. p. (str. 3 i n., 7 i nn.):

-qczki:	pajączki	-aki:	charłaki
bolączki	rączki	apaki	duraki
gorączki	strączki	braki	durszlaki
kolączki	świerzbki	budziaki	dwojaki
obrączki	[czki]	buraki	dworaki
pączki	zajączki	chodaki	flaki...

Najdłużej wszakże wypadło stosunkowo (str. 48 i nn.) „subszydum“ do kadency na „-ica“, które aż 115 dało przykładów, między innymi zaś także takie:

bożnica	kapica	obłudnica	spodnica
bukwica	kozica	okrutnica	szubienica
ciemnica	łożnica	oślica	tajemnica
czarowni-	macica	palica	tanecznica
[ca	maźnica	petlica	utrątnica
cudzoł-	nałożnica	pijanica	kieżnica
[źnica	nierządni-	połędwica	zakonnica
dziewica	[ca	położnica	zaletnica
grzesznica	nogawica	rurnica	zausznica
jażycznica	oblubienica	samica	złożnica...

Ciekawą czołoch zamyka na końcu (str. 107) uwaga: „Plura te usus docebit“, choć w doborze przykładów ówczesni oo. Piarzy, którzy je zebrali, w ogólności — jak widzimy — wcale się nie liczyli z wyższymi względami pedagogicznymi, na które przecież przy układzie tego rodzaju książki „dla młodzi szkolnej“ trochę skrupulatniej baczyć należało. Zart jednak na bok, białe

krucze obok wesołej mogłoby także nieco praktyczniejszą swoją mieć stronę, zwłaszcza wobec ruchu a raczej zastoju, jakie w ostatnich czasach na polu poezji w piśmiennictwie naszym się objawiły. Tak wytrawny i znakomity jej znawca, jak nasz Sz. i kochany kolega, dr. Belcikowski, w dłuższej rozprawie, którą właśnie w „Kraju“ petersburskim p. n. „Dzisiejsza nasza poezja“ drukuje, żali się nie bez słuszności, że świat dzisiejszy uważając poezję za sprzęt niepotrzebny w swoim gospodarstwie społecznym, z obojętnością od niej się odwraca. Czyby więc niedobrze było, podobne „Subsidium“, juźci w znacznie ulepszonej i uzupełnionej formie, dla obecnych pokoleń młodszych na widok wydać publiczny? Zaprawiając się już za młodu do galanterii i układając choćby panienkom wierszyki do albumów, możoby niejednen studenta dzisiejszego, zamiast narażać się na przycinki ze strony koleżków, że „niedoskładek“, urosł z czasem i wyrobił się przy pomocy takiej na poważniejszego poetę polskiego, któryby do szerszych kół społeczeństwa raźniej jakoś przemówić i wyrwać je z dzisiejszej ospałości zdołał. Czem skorupka za młodu nawrże, tem trąci na starość!... O ile sobie przypominamy, niewiedząc o istnieniu staropolsko-piarskiego, wysłał już o wygotowaniu takiego dziełka św. p. Ancezy, gdzieby się wszakże zebrany przez niego materiał ciekawy znajdował. mógł obecnie, powiedzieć nie umiemy.

— **Zabronione w Austrii:** Figa, noworocznik humorystyczny i ilustrowany. Lwów, nakł. Z. Golloba, 1888. — Protest der Wähler in Kolomea gegen die Wahl des Joseph Bloch. Kolomea.

— **Zabronione w Prusiech:** 1. Katolik w modlitwie oraz spiewnik kościelny; 2. Duży wybór do nabożeństwa; 3. Mały wyborek; 4. Ołtarz rzymsko-katolicki; 5. Ołtarzyk polski; 6. Wianek ku czci Najśw. Maryi Panny; 7. Spiewnik kościelny; 8. Anioł stróż; 9. Cicha lza chrześcijańska. — Zakaz oparty został przez sąd kwidziński na obowiązującym w Niemczech §. 56 procedury karnej, który opiewa: „Wykluczone są od sprzedaży i podażu za pomocą kolportowania druki i wszelkiego rodzaju pisma i obrazy, które w religijnym lub moralnym względzie zgorzenie zdolne są wywołać“.

Kuryerek z najświeższymi nowościami



W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: HAGER dr. Wykład chemii. Warszawa, 4 rs. 50 kop. — MERCZYNG H. Zasady elektrotechniki. Warszawa, Gebethner i Wolff. 2 rs. 70 kop. — SMOCZYŃSKI ks. dr. Wspomnienia z pielgrzymki do Rzymu r. 1888. Kraków, autor.

OGŁOSZENIA.

TEODOR WIERZBOWSKI.

Bibliographia polonica XV ac XVI ss., volumen I.
Varsoviae, 1889, 8^o, pag. XII, 304.

 Cena rs. 4. 

(1-2)

Do nabycia w księgarniach i u autora (Warszawa, Hoża 22). Nadsyłający rs. 4 odbierze dzieło franco pod opaską rekomendowaną.

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład główny nowe dzieło

Dra FRANCISZKA PIEKOSIŃSKIEGO:

O DYNASTYCZNEM SZLACHTY POLSKIEJ POCHODZENIU,

z 20 tablicami.

 Cena 4 złr. 

Autografy,	Poszukuje:	Poszukuje:	Wizerunki
książki, medale, monety i ryciny nabywa i przyjmu- je w komis do sprzedaży.	Dzieła historyczne (bibliograficzne n. p. Janockiego), Zbiory praw, kon- stytucye, rezolu- cye, dyaryusze, su- maryusze, uwagi	Trzy ryciny do „Rodu ludzkiego“ Staszycza z pod- pisami: a) Prędzej później muszą się zetrzeć, b) Już się odkrywa, ukazuje	niektórych numiz- matycznych rzad- kości monet pol- skich. Kraków, 1888, w 4ce, str. 51, wydanie ks. Ignacego Polkow- skiego, 1 złr. 50 cnt., 5 exemplarzy
Rzadkie i cenne książki zdefekto- wane (nabywa), przyjmuje do re- stauracji i uzupeł- nień (oprawy z w. XVI).	i t. p. broszury ar- kuszone i cwiart- kowe pisemka z r. 1760 do 1799.	świata, c) Już tu z ziemi i z przyro- dnego wyzuty jest prawa.	6 złr., 10 exempla- rzy 11 złr.

Proszę o dokładne tytuły i ostateczną przystępną cenę

WŁADYSŁAW BARTYNOWSKI

(2-2)

w Krakowie ul. Straszewskiego 21, l. p. od godz. 3—7.

Bardzo tanio do nabycia: 1. Gazeta lekarska od r. 1866 do 1888, vol. 19, komplet, oprawne 36 złr. — 2. Medycyna od r. 1881 do 1888, vol. 8, komplet, oprawne 14 złr. — Przegląd lekarski od r. 1862 do 1885, vol. 23, komplet, oprawne 40 złr. — Rocznik Wydziału lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego 1883—1845, komplet, vol. 8, 6 złr. *Wiadomość w księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie.*

Pomocnik księgarski, specjalista do nut, obznajmiony z wszelkimi pracami księgarskimi, poszukuje odpowiedniej posady. — *Adres W. P. N. 41. Kraków. Poste restante.*

Wojsko Polskie z 1831 roku, edycja popularna W. Kozłowskiego w Poznaniu.

Po zamknięciu prenumeraty ceny są następujące:

Za egzemplarz in quarto kartonowy **2 mrk.**, — za egzemplarz wielkie folio na pięknym papierze, starannie **kolorowany**, w tece **12 mrk.**, z przesyłką franco **12-50 mrk.**

Książka ta zawiera 10 tablic z pięknie wykonanymi drzeworytami według wzorów artysty pana **Władysława Mottego**, które przedstawiają kilkadziesiąt postaci wojskowych rozmaitej broni. Dodany jest także text objaśniający, który zawiera: **Krótki pogląd** na wojsko polskie od najdawniejszych czasów aż do 1830 r. — **Wybuch powstania** 29go listopada 1830 r. — **Treściwy rys działań wojskowych** w 1831 r., z szczegółowym opisem bitew pod Stoczkiem, Dobrem, W. Dębem, Wawrem, Iganiami i Ostrołęką. — **Piękne przykłady** poświęcenia i męstwa żołnierzy polskich. — **Pieśni i wiersze**, odnoszące się do powstania 1831 r. — **O mundurach** wojska polskiego w 1831 r.

(1-?)

K. Kozłowski, wydawca,
Poznań, ul. Długa nr 8.

Księgarnia z wypożyczalnią książek i składem potrzeb szkolnych i kancelaryjnych jest w jednym z pierwszorzędnych miast prowincjonalnych do sprzedania. — Mający chęć nabycia, ewentualnie przystąpienia do Spółki, raczą się zgłosić pod adresem „Księgarnia“ przez Administracyą tego pisma. (2-?)

Opuścił prasę tom I-szy w wydaniu drugim dzieła p. n.

„PRAWO KOŚCIELNE KATOLICKIE“,

napisał

dr. EDWARD RITTNER.

Cena całego dzieła w prenumeracie wynosi **8 złr.**,
z przesyłką pocztową **8 złr. 50 cent.**

Później — po wyjściu II-go tomu — cena zostanie podwyższoną.

Prenumeratę składać można

W ZARZĄDZIE Drukarni Uniwersyteckiej w Krakowie,
ul. Wolska nr. 9.

Tom I-szy wysłany zostanie zaraz po uiszczeniu prenumeraty, tom II-gi po wyjściu, t. j. najdalej w końcu marca 1889. (2-2)

Najnowsze wydawnictwa

GEBETHNERA i WOLFFA w WARSZAWIE.

PODREČNIK

ułatwiający pisanie ćwiczeń,

ułożyła

JÓZEFA KAMOČKA.

60 kop.

STANISŁAW BEŁZA.

ODGŁOSY SZKOCYI,

z 9 ilustracyami.

1 rs. 50 kop.

J. C. LOBE.

KATECHIZM MUZYKI,

z 22go wydania niemieckiego

przełożył

J. KŁECZYŃSKI.

75 kop.

HENRYK SIENKIEWICZ.

POTOP,

POWIEŚĆ HISTORYCZNA,

6 tomów, wydanie drugie.

6 rs.

ZYGMUNT ŁUCYAN SŁLIMA.

POLACY W HISZPANII

1808—1812.

2 rs.

WSKAZÓWKI

do ćwiczeń stylistycznych polskich,

przez

ADOLFA DYGASIŃSKIEGO.

60 kop.

MARYA KONOPNICKA.

POEZYE,

Serya I. II. III.

Cena kaŹdej seryi 1 rs. 50 kop.

BOLESŁAW PRUS

(Alexander Głowiacki).

PLACÓWKA,

POWIEŚĆ,

WYDANIE TRZECIE.

1 rs. 50 kop.

OUIDA.

W WIEŻACH,

POWIEŚĆ.

80 kop.

P. J. KRASZEWSKI.

WIZERUNKI KSIĄŻĄT i KRÓŁÓW POLSKICH,

z 39 ilustracyami Pillatiego.

6 rs., w ozdobnej oprawie 8 rs.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.